

Øll rasudiskrimering má steðgast

segði U Thant, aðal-
skrivari, í ST 21. mars
í ár - ársdagurin fyri
syndarligu hendingu-
num í Sharpeville í
Suðurafrika

Herfyri var hátíðarhald fyrri-
skipað í samband við at 25 ár
vóru liðin síðni ST varð

U Thant

stovnað. Mál vóru tikin fram,
sum vóru avgreidd í farnu ár-

unum, samstundis sum kannað
var eftir hvørji mál enn vóru
eftir at loysa. Hetta var gjørt
í teirri vón um, at tað fór at
eydnast at fremja nokur av
hesum í árunum framyvir,
sum ST hevur arbeitt við síð-
ani felagskapurin var stovnað-
ur. Eitt av hesum málum var
enn rásuspurningurin, serliga í
Suður-Afrika.

ST hevur nýtt nógv tíð og
arbeiðsmegi fyri at komi hesum
skammarbletti til livs. Í
eini fundarsamtykt, sum fyrr
hevur verið send út til allar
stjórnir og myndugleikar, var
sagt, at teir verað bidnir um
beinanvegin at seta steðg fyri
allara rasudiskriminering og
forfylgils. Síðani 1946 hevur
ST ferð eftir ferð komið fram
við spurningum, og kanska
ongantið so nógv sum nú.

Samtyktir

Í 1963 boðaði ST frá sam-
tyktini um avtøkuni av allari
diskriminering. Tvey ár seinri
— í 1965 — samtykti aðal-
fundurin og legði samstundis
fram til undirskrivingar al-

Tíðindi uttaneftir

tjóða víðtøkurnar um avtøku
fyri øllum formum fyri rasu-
diskriminering. Umframt hetta
ásetur víðtøkan, at stovnur
verður gjørdur, sum skal hava
til endamáls at virka fyri hesum
endamáli. Í 1966 samtykti
aðalfundurin, hin 21. mars —
ársdagurin fyri syndarligu
hendingunum í Sharpeville í

Suðurafrika, at hesin dagur
skuldi vera altjóðadagur móti
rasudiskriminering.

Hesar royndir eru prógv
um, at á altjóða plani verður
virkað fyri, at seta steðg fyri
øllum formum fyri rasudiskri-
minering. 1971 er gjørt til ár-
ið, sum verður vígt burturav
til hetta endamáli, og gevur
hetta øllum áhugaðum mögu-
leika til at gera sitt til, at
hetta verður fram.

Lat okkum tvífalda okkara
arbeiði á hesum øki, segði U
Thant, aðalskrivari, 21. mars
í ár. Skúlin og upplýsingin eru
okkara sterku vápn, sum mugu
takast í nýtslu fyri at fáa okkara
sjónarmið fram. Hvørt
land eigur at samtykkja lógir,
sum seta bann fyri rasudiskri-
minering og syrgja fyri, at
hesar lógir verða fylgdar. Vit
kunnu øll gera okkara til, at
fordómar sum hava ført til,
at skili er sum í dag nógvast-
staðni, fara í søguna. Sum
heimsborgarar eiga vit at
stuðla ST og øðrum feløgum í
royndum teirra fyri at fyr-
byrgja rasudiskriminering,
segði U Thant.

Fólkaflyting til størri plássini

Innanfyri tey fimm merktu
støð á kortinum býr nærum
75 pst. av norska fólkinum,
og harafturat er har enn størri
partur av samlaða handlinum
og idnaðinum í Noregi. Tað
sýnist sum at henda konsen-
tration er vaksandi. Hetta er
úr »Undenrigsministeriet er-
hvervstjeneste« og gera teir
sammetingar við Danmark. M.
a. verður sagt at norðanfyri

Trondheim, sum er meir enn
triggejar ferðir størri enn Dan-
mark, búgva bert 560.000 fólk
t. v. s. 15 pst. av samlaða
fólkatalinum í Danmark.

Í Føroyum verður ofta talað
um at fólk flytur av bygdu-
num og til størri plássini, og
skal tað her ikki vera sagt um
tað er beint ella skeið. Hetta
er bert fyri at visa, hvussu tað
er aðrastaðni.

Befolkningskoncentrationer i Norge

Oslo-området	42%
Stavanger-området	7%
Bergen-området	9%
Ålesund-området	6%
Trondheim-området	9%
Ialt	73%

Er vandi fyri ov nógvum lærdómi?

Um skúlagongdina og útbúgvingina í nýggju
sovjetsku fimmáraætlanini skrivur APN-
blaðmaðurin Boris Bannov

Í uppskotinum til nýggju fimm
áraætlanina verður roknað við
at 9 milljónir ung fara at full-
føra hægri ella miðaltekni-
skúla útbúgving í tíðini fram til
1975. Onkur blóð vestanfyri
hava í hesum tølum viljað seð
okkurt líkt eini »intelligens-
eksplosjón, t.e. knappligari ov
urframleiðslu av lærdum fólki.
Men er slíkt sjónarmið beint?

Tann skúlagongd og útbúg-
ving, sum verður ætlað í kom-
andi fimmáraskeiði eigur ikki
at undra tann, sum kennir
sovjetiskan politikk. Lat okk-
um hyggja aftur um bak. Í
timum fyrstu árunum undir
sovjetvaldinum var størsta
vandamálið at vinna á analfa-
betismuni. Í Tsarruslandi høv-
du 72 % av fólkinum aldri
lært at lesa og skriva. Uppgáv
an at læra hesi fólk henda ein
falda kunneleika og samstundis
ala fram ein nýggjan intelli-
gens úr verkamanna- og bónda
stætt varð loyst. Á hesum
grundarlagi byrjaði sovjetiska
samfelagið fjóldarútbúgving av
serfrøðingum á hástigi og mið-
stigi. Henda prósess er nú —
góða hálsa öld eftir kollvelt-
ingina — um at koma um
hæddina.

Undir nýggjundu fimmára-
ætlanini, sum umfatar tíðar-
skeiðið 1971—75, verða stovn
aðir o.u. 50 nýggir hægri læri-
stovnar. Teir flestu verða bygd
ir í Sibir og øðrum tilikum
okjum, sum taka seg skjótt
fram hesa tíðina. Teir, ið ætl-

anina gera, vita, at enn er
stórur tørvur á t.d. verkfrøð-
ingum í radio- og elektronik-
greinini, instrumenttíðnaðinum,
kemiska idnaðinum, byggingini
og landbúnaðinum. Brúk er
eisini fyri fleiri serfrøðingum í
leiðslu av framleiðslu og bú-
skapi og konum við breiðari
bakgrund, sum kunnu kanna
og tilætla í øllum samfelags-
búskapinum sum heild.

Sovjettsamveldið er nummar
eitt í øllum heiminum hvat við
vikur talinum á fólk við
hægri og miðal útbúgving. Í
sovjetsku visindaligu granskning
arstovnunum arbeidda yvir 800
túsund visindamenn — t.e. ein
fjórðingur av øllum heimsins
visindamonnum.

Undir komandi fimmáraætlan
fer talið av starvsfólki við
visindaligari útbúgving at veks-
nógv. Longu í ár fara 2 milj.
studentar undir visindaligan
lestur á universitetum og øðrum
hægri læristovnum.

Í komandi fimmáraskeiðinum
fulførir Sovjettsamveldið
yvirferðina til 10 ára skúla-
gongd fyri øll. Um leið 80 pst.

av teimum ungu, sum í ár en-
da 8. flokk fara víðari á tekn-
iskar skúlar og aðrar skúlar á
miðstignum. Meir enn 126.000
dreingir og gentur, sum gera
seg liðug við 8. skúlaár, fara
í teir faktekni- og skúlar, ið
umframt útbúgving á miðstigi
geva upplæring í eini ávísari
framleiðslugrein (handverki t.
d.). Faktekni- og skúlarir um
fata nógv framkommar grein-
ir sum t.d. dataviðgerð. Í vit-
an og útbúgving koma næm-
ingarnir frá faktekni- og skúlu-
num at kunna meta eg við
teknikumverkfrøðing. Nú eru
5.200 slíkir faktekni- og skúlar
í Sovjettsamveldinum, og teir
hava eitt næmingatal upp á
2 milj.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT